

AUKE HULST
EN IK HERINNER ME
TITUS BROEDERLAND

PRESENTATIE: HENK SIKKEMA

Inhoud presentatie:

- Genre
- Omslagillustratie
- Titel
- De naam 'Titus'
- Citaten en parafrasen n.a.v. de Verantwoording
- Muziek
- Kritiek

Inhoud presentatie (vervolg):

- Uitwerking thema's 'broederschap' en 'herinnering'
- *Brae doi doi brae / naëz ma iloné / naëz aldé*
- *Aan de spiegel* (Jorge Luis Borges)

Genre *Titus Broederland*

- Slipstream fiction (Bruce Sterling, 1989): *'a kind of fantastic or non-realistic fiction, crossing conventional genre boundaries between science fiction, fantasy and literary fiction – the fiction of strangeness'* (= vreemde, ongewone fictie) (Wikipedia)
- Vertegenwoordigers van dit genre: Jerzy Kosinski (*Being There*), Kurt Vonnegut (*Slaughterhouse-Five*) en Jorge Luis Borges (*The Aleph and Other Stories*)

John Felix Vachon (1914-1975) *Raggedy Andy*

Titel

Sleutel tot betekenis van het voegwoord 'En ... ' is te vinden op p. 266: *'Ik dacht aan het meisje met de sproeten, aan ons huis, onze vader, en aan mijn broer, mijn tweede zelf.'* -> een opsomming van herinneringen, met als belangrijkste die aan Titus.

Naam Titus

Naam ontleend aan de tragedie *Titus Andronicus* van William Shakespeare uit 1594; hoofdthema: wraak

Verantwoording: citaten en parafrasen

Uit Shakespeares *Titus Andronicus*:

Scène met Titus Andronicus en zijn broer Marcus, die een vlieg doodslaat. Titus A.:

'Wel Marcus, naar wat sla je met een mes?'

'Naar iets wat ik gedood heb, broer – een vlieg.' (...)

'Maar als die vlieg een vader heeft, een moeder?' Enz.

In *En ik herinner me Titus Broederland* (p. 71) slaat Brae een horzel dood:

'Wat doe jij nou?' vroeg Titus.

'Ze zijn me al de hele nacht aan het lek prikken.'

'Ik hoop maar dat die horzel geen kindertjes had.' Enz.

- vervolg -

Citaten en parafrasen (vervolg)

Uit Walt Whitmans *Leaves of Grass* (1):

‘Sprak is het tweelingzusje van mijn zicht ... ze is niet in staat zichzelf te meten. / Ze daagt me aan één stuk door uit, / ze merkt sarcastisch op, Walt, je begrijpt zoveel ... waarom zeg je dan zo weinig?’ Enz.

Geparafraseerd in *En ik herinner me Titus Broederland*:

- (p. 11) *‘Dat huis is op zichzelf, zeiden de mensen van het dorp - ze zeiden zoveel en wisten zo weinig.’;*

- (p. 47; scène met het meisje met de sproeten) *‘Mijn hoofd is niet goed, zeggen ze.’*

Dus zei ik wat Titus altijd zei: Ze zeggen zoveel en weten zo weinig.’

- vervolg -

Citaten en parafrasen (vervolg)

In *Leaves of Grass* (2):

‘Ik vermaak mezelf aan de modder om eruit te ontkiemen als het gras dat ik liefheb, / Als je me terug wil moet je me onder je schoenzolen zoeken.’

En in *En ik herinner me Titus Broederland* zegt Titus na de ‘splitsing’ op p. 231: *‘Mocht je me nog eens willen zien, zoek me dan maar onder je voetzolen!’*

Op p. 167 laat Hulst Brae bij opkomende koorts zeggen: *‘Als ik trek heb, schreef een dichter, dan alleen in aarde en in steen, maar zelfs dat had ik niet.’*

In het gedicht ‘Feesten van de honger’ van de Franse dichter Arthur Rimbaud staan de regels: *‘Als ik honger heb, dan alleen / Maar in aarde en in steen.’* (Bundel: *Une saison en enfer*)

© 2005 | 100000

Auke Hulst

Motel Songs

Hemingway | Dick | Cobain |
Buckley | Prince | Fitzgerald

met
CD

MOTEL

*'Broers als rails, altijd
samen optrekkend, altijd
op gepaste afstand'*
(p. 256)

Motel Songs

Reisdoelen roadtrip door de V.S. (april – juni 2016):

- Plekken bezoeken die te maken hebben met leven en sterven van een aantal van Hulsts favoriete schrijvers en artiesten
- Songs componeren en daarvan een album opnemen in motelkamers
- Afstand nemen *‘van de roman, waarvan ik een versie heb ingeleverd, zodat ik me er nu onophoudelijk zorgen over maak’*

Muziek

Schrijver en muzikant ∞ muzikant en schrijver: 'Twee kanten van dezelfde medaille' (Hulst)

Nog een 'muzikale' verwijzing: de scène op p. 141, 142, waarin de broers een man zien zweven onder een dikke tak, verwijst naar het nummer 'Strange Fruit' van jazzzangeres Billie Holiday uit 1937, een aanklacht tegen het racisme in Amerika

Belang van boeken/lezen, o.a. op p. 120: '... maar boeken hebben me werkelijk leren zien.'

Kritiek

- 'De Ik-verteller roept vooral sferen op en ergens in de tweede helft begint het te wringen dat het boek niet méér te bieden heeft. Er is geen verhaal, ...' (*De Standaard*)
- '*Titus Broederland* is een beetje te lang, ...' (*NRC*)
- 'Tegen het einde van het verhaal dreigt Titus' levensverhaal te gaan kabbelen.' (*Tzum*)
- '[Enerzijds weten we] van de ik-figuur dat hij goed terecht is gekomen, maar anderzijds is zijn geschiedenis wel erg droevig. Hopelijk gaat Hulst verder op een lichtere toon.' (*Blog Rein Swart*)

- vervolg -

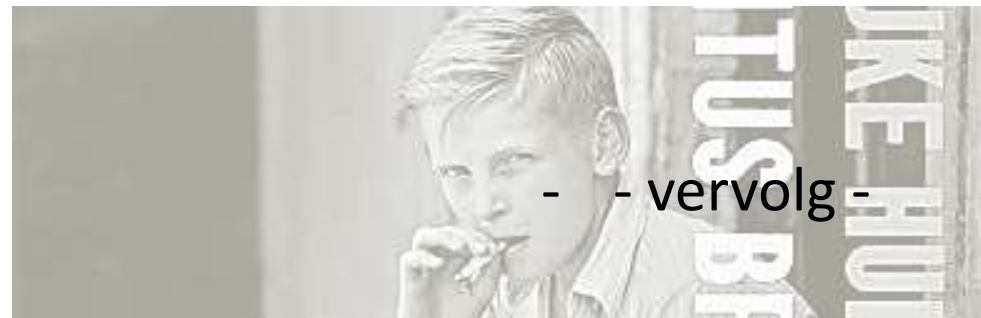
Kritiek (vervolg)

- 'Het is allemaal prachtig opgeschreven, en de ontwikkeling van de verteller is geloofwaardig, maar die vreemde wereld leidt ook af.' (*Trouw*)
- Het tweede deel mindert vaart doordat de trektocht van de jongens te mijmerig wordt.' (*Nederlands Dagblad*)

Uitwerking thema's

- De grondgedachte van Hulst voor het boek: 'Ik ga een mythische wereld scheppen uit alles wat voor mij van belang is: muziek, boeken, het Groningse en het Amerikaanse landschap, de rol van eilanden, de relatie met een broer. En kleine dingen als mijn afkeer van honden.'
- De beginvraag daarbij: 'Hoe kan het dat mensen die eigenlijk identiek zijn (zoals eeneiige tweelingen), toch een heel ander idee kunnen hebben van de wereld en hun verleden?'

- - vervolg -

Uitwerking thema's (vervolg)

- Rol van genetische aanleg (nature) en opvoeding (nurture) bij de vorming van de persoonlijkheid
- 'Eeneiige tweelingen die níét bij elkaar opgroeien, gaan nog meer op elkaar lijken dan eeneiige tweelingen die wél bij elkaar opgroeien' -> Eeneiige tweelingen die samen opgroeien, willen toch uniek zijn en zetten zich daarom tegen elkaar af
- P. 64: *'Hij had minder liefde voor het bos dan ik, dat heb ik altijd geweten ... enz.'* Essentiële passage?

- vervolg -

Uitwerking thema's (vervolg)

- Brae gelooft dat hij over herinneringen móét spreken 'om alsnog te kunnen doen wat hem niet gelukt is: hem [= Titus] te redden van de dood'
- Vraag Titus (*'Brae doi doi brae / naëz ma iloné / naëz aldé'*) + antwoord Brae (*'En ik herinner me Titus Broederland'*) = boek

Aan de spiegel

*Waarom, spiegel, ben jij nooit uitgespeeld?
Waarom, o geheimzinnige bloedverwant,
Doubleer je elke beweging van mijn hand?
Enz.*

Jorge Luis Borges (Uit: *Alle gedichten*. Amsterdam, De Bezige Bij, 2015, p. 414)

ELK JAAR WIL IK STOPPEN MET LEZEN,
MAAR HET LUKT ME NIET!

